

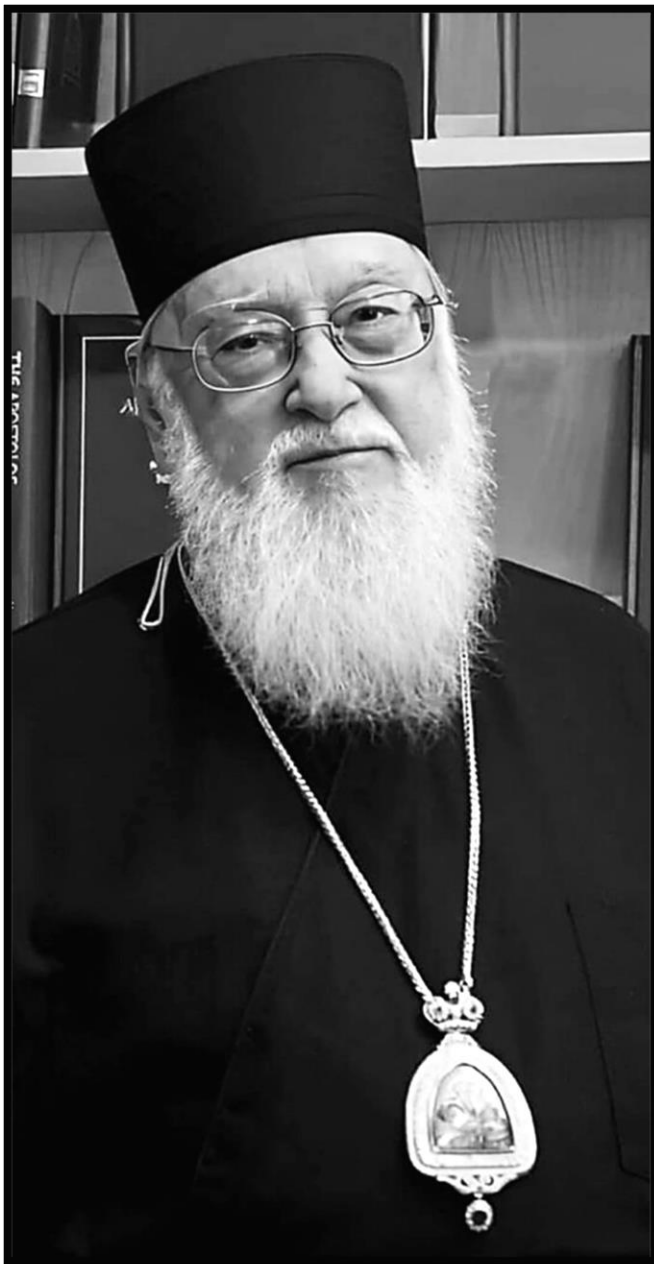

BULETINUL PAROHIEI

SFÂNTUL ILIE - HANUL COLȚEI

„Să ai o stare de stăpân asupra ta și de veselă liniștire chiar dacă te-ai noroit, căci oricare ar fi motivul unei întristări descurajatoare, ea este numai și numai de la diavol.” – Părintele Arsenie Papacioc

Nr. 548 / 21 iulie 2024

**PĂRINTELE
KALLISTOS WARE**

1934 - 2022

RUGĂCIUNEA ESTE O STARE DE CONTINUĂ RECUNOȘTINȚĂ

„Mulțumirea sinceră din suflet ar trebui să aibă primul loc în cartea noastră de rugăciune. Următoarele ar trebui să fie mărturisirea și pocăința adevărată a sufletului. După aceea ar trebui să vină cererea noastră către Regele universal.” Așa scrie Sfântul Ioan Scărarul, starețul din secolul al VII-lea al mănăstirii de la Muntele Sinai, în lucrarea sa clasică „Scara ascensiunii divine”. Nu cred că intenționa să stabilească o regulă inflexibilă, la care nicio excepție nu putea fi permisă. Mai degrabă, scopul lui a fost să indice modelul obișnuit, secvența normală, care trebuie urmată în practica noastră de rugăciune. Mulțumire, pocăință, cerere: aceasta este succesiunea primară și de bază pe care ar trebui să o avem în vedere.

Mulți cred că a te ruga înseamnă, în esență, să-i ceri ceva lui Dumnezeu, să aduci înaintea Lui suferința și nevoile altora și ale tale. În mod alternativ, unii dintre noi ne-am putea imagina că rugăciunea ar trebui să înceapă cu un act de pocăință. Dar aceasta nu este perspectiva adoptată de Sfântul Ioan Scărarul. Dimpotrivă, înainte de a aduce în fața lui Iisus Hristos suferința și durerea lumii și înainte de a privi în jos propria urâtenie și propriile eșecuri, ar trebui să privim în sus la frumusețea și slava lui Dumnezeu. De prea multe ori rugăciunea noastră poate lua o formă de cântare în fața lui Dumnezeu, de a ne plânge și exprima regretul. Dar asta, așa cum ne asigură Sfântul Ioan, nu este o rugăciune adevărată.

Este semnificativ faptul că în Sfânta Liturghie nu începem cu un act de penitență, ci cu o proclamare a domniei împărătești a Sfintei Treimi: „Binecuvântată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh.” Abia după ce primim o licărire despre această Împărăție cerească putem să începem să ne pocăim așa cum trebuie. În rugăciune ar trebui să începem nu cu propria noastră nevoie, ci cu deplinătatea divină. Aceeași prioritate o regăsim și în rugăciunile zilnice pe care le spunem acasă în fiecare dimineață și seară. După invocarea de deschidere „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”, este obișnuit să continuăm: „Slavă Ție, Doamne, slavă

Ție.” Mulțumire, doxologie, este de unde începem. Așa cum spunea Sfântul Ioan din Kronsdtadt, „Rugăciunea este o stare de continuă recunoștință”.

Acest model de rugăciune, cu mulțumire și doxologie în primul rând, se regăsește și în ciclul rugăciunii liturgice de-a lungul celor douăzeci și patru de ore din zi. În conformitate cu vechea înțelegere ebraică a timpului, care este încă urmată de Biserică, noua zi începe nu la miezul nopții și nu în zori, ci seara. De aceea, în relatarea Genezei despre creație se spune: „*A fost seară și a fost dimineață: ziua întâi*” (Facerea 1, 5) – seara vine înainte de dimineață. În acest fel, Vecernia nu este concluzia, ci slujba de deschidere a zilei; nu epilog, ci prolog. Atunci, cum începe ciclul zilnic al rugăciunii liturgice?

Pe tot parcursul anului, cu excepția săptămânii de după Paște, începe exact în același mod, odată cu citirea sau cântarea Psalmului 103. Acesta este un imn de laudă pentru varietatea și minunea ordinii create: „*Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul! Doamne, Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte. (...) Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut!*”.

După ce ne-am exprimat astfel cu bucurie recunoștința noastră față de Dumnezeu, putem trece apoi la a doua etapă în rugăciunea noastră, „mărturisirea și pocăința adevărată a sufletului”, după cum spune Sfântul Ioan Scărarul. Dar la ce exact ne

referim prin pocăință? Cu siguranță, nu este doar un sentiment de remușcare și întristare, de dezgust de sine la păcătoșenia noastră. Nu, este, în cuvintele unui text din secolul al II-lea, Păstorul lui Herma, „o mare înțelegere”. Este în esență un lucru pozitiv, nu negativ.

Sensul literal al cuvântului grecesc pentru pocăință, „metanoia”, este „schimbarea minții”. Pocăința este un mod nou și afirmativ de a-L privi pe Dumnezeu, pe semenii noștri și pe noi înșine. Nu înseamnă doar să privim înapoi trecutul cu regret, ci să așteptăm cu nerăbdare viitorul. Înseamnă să recunoaștem, nu doar ceea ce nu am reușit să fim, ci ceea ce prin harul lui Dumnezeu putem deveni. Sfântul Apostol Pavel rezumă esența pocăinței atunci când spune: *„Uitând cele ce sunt în urma mea, și tinzând către cele dinainte, alerg la țintă, la răsplata chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus”* (Filipeni 3, 13-14).

„Suntem creați pentru rugăciune la fel cum suntem creați să vorbim și să gândim”, afirmă scriitorul ortodox Tito Colliander. Rugăciunea este adevărata noastră natură; fără rugăciune nu suntem cu adevărat oameni. Din acest motiv, Sfântul Apostol Pavel prescrie: „Rugați-vă neîncetat” (I Tesaloniceni 5, 17). El nu a vrut să spună că noi trebuie să spunem rugăciuni tot timpul, căci acest lucru este de fapt imposibil; uneori trebuie să ne îndreptăm atenția asupra altor lucruri. Dar el se gândea la rugăciune ca la o orientare

implicită, o dimensiune sau o aspirație tainică, care intră în orice alt lucru pe care îl facem.

După cum observă Sfântul Isaac Sirul, chiar și atunci când adorm, sfinții nu încetează să se roage, pentru că Duhul Sfânt se roagă întotdeauna în interiorul lor. Într-adevăr, de acest lucru are nevoie lumea: nu doar de oameni care spun rugăciuni din când în când, ci de oameni care se roagă tot timpul, flăcări vii ale rugăciunii. Astfel de oameni transfigurează lumea. „Dobândește pacea”, insistă Sfântul Serafim de Sarov, „și mii de oameni din jurul tău se vor mântui.”

Sursa: publicorthodoxy.org

CUVÂNT CATEHETIC

PROSCOMIDIA

Proskomidia (gr. προσκομιδή, ἡ – proskomidi, i, de la προσκομίζειν – proskomizein = a aduce, a pune înainte, a oferi) este ritualul sau rânduiala introductivă a Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, care constă în pregătirea și binecuvântarea (afierosirea) Cinstitelor Daruri, adică a materiei (pâinea și vinul) jertfei liturgice.

Proskomidia este prima parte a Sfintei Liturghii. În Liturghier ea are forma și întinderea unei adevărate slujbe aparte, cu un titlu propriu, cu o formulă de binecuvântare la început și cu una de încheiere.

În mănăstiri, timpul săvârșirii Proskomidiei este între Utrenie și

Liturghie, când se săvârșește și slujba Ceasurilor, dar în bisericile de enorie, unde nu se face slujba Ceasurilor, Proscomidia se săvârșește în timpul Utreniei, la Proscomidiar, sau înainte de Utrenie.

Spre deosebire de celelalte părți ale Liturghiei, Proscomidia se săvârșește numai de preot (împreună cu diaconul, dacă există), fără participarea credincioșilor (a cântăreților) și fără ca aceștia să audă sau să vadă ceva din ea. Rânduiala tainică a Proscomidiei constă în afierosirea tipologică a Darurilor euharistice, Agnețul (agnos = miel) fiind tăiat din prescură, împreună cu miridele Născătoarei de Dumnezeu, ale celor nouă cete de sfinți și ale credincioșilor vii și morți. După tăierea Agnețului (mirida pătrată IIS HS NI KA – Iisus Hristos învinge), el este străpuns cu copia (cuțitașul consacrat anume pentru Proscomidie), rostindu-se cuvintele: „*Junghie-Se Mielul lui Dumnezeu pentru viața și mântuirea lumii*”. Apoi se toarnă vin și apă în Potir, rostindu-se: „*Și unul*

dintre ostași cu sulița în coasta Sa a împuns, și îndată a ieșit sânge și apă. Și cel ce a văzut a mărturisit și adevărată este mărturisirea lui”.

Ritualul Proscomidiei constă în pregătirea și binecuvântarea sau afierosirea Darurilor de pâine și vin pentru Sfânta Jertfă. Ea este o reiterare sacramentală a Cinei celei de Taină, în ea repetându-se sacrificial referatul biblic al morții și Învierii Domnului. Proscomidia asumă taina Crucii lui Hristos și introduce Biserica în starea de jertfă a Liturghiei cerești care se săvârșește veșnic pe altarul de iubire al Treimii.

Pâinea făcută din mulțimea boabelor de grâu și vinul din boabele de struguri simbolizează comunitatea spirituală care îi leagă între ei pe toți membrii Bisericii. Pâinea și vinul sunt deopotrivă daruri ale naturii, dar și roade ale osteneții omenești, pentru a semnifica sfințirea firii în Hristos și umanizarea hristologică și euharistică a materiei prin har și prin rugăciune.

Sursa: doxologia.ro

PROGRAMUL LITURGIC

Sâmbătă <i>27 iulie</i>	18:00	Vecernia și Litia
Duminică <i>28 iulie</i>	08:00	Utrenia și Sfânta Liturghie Ap. Romani 10, 1-10; Ev. Matei 8, 28-34; 9, 1; glas 4, voscr. 5 → Duminica a 5-a după Rusalii (Vindecarea celor doi demonizați din ținutul Gadarei)

Pentru versiunea digitală și extinsă a buletinului, abonați-vă pe sfantul-ilie.ro.

Strada Doamnei, nr. 18, Sector 3, București